

Andrej Jež
pod svečkami
Foto Aritza
Monasterio

Medalji z juga

Odprava Peru 22

22. junija 2022 so na južno poloblo, v Peru, odleteli člani Alpinističnega kluba Črna na Koroškem Andrej Jež, Denis Arnšek, Matevž Gradišnik in Davo Mihev ter članica Zgornjesavinjskega alpinističnega kluba Rinka Anja Petek. Splezali so na šest vrhov, višjih od 5000 metrov, in na tri, višje od 6000 metrov. Preplezali so eno prvenstveno smer in več smeri z različnimi karakteristikami. Dni, namenjenih počivanju, niso prelenarili, ampak so jih izkoristili za plezanje po balvanih in v športnih smereh.

Andrej in Anja sta v La Esfinge najprej preplezala lažjo smer Waiting for Jurak (V+, 270 m), po počitku v Huarazu pa še Original route 1985 (VIII-, 750 m). Preostali trije so se medtem aklimatizirali na vrhovih nad baznim taborom v dolini Ishince. Davo in Matevž sta se povzpela na Ishinco, 5530 m, in poskusila po normalni smeri priti na Tocclaraju, 6034 m, a jima je veter preprečil vzpon. Uspelo pa jima je priti na Urus, 5423 m. Na Vallmuraju, 5686 m, se jima je pridružil še Matevž. Andreju in Anji je pri vzponu čez deviško vzhodno steno Hualcána, 6165 m, delal družbo domačin Aritza Monasterio, dobri znanec in soplezalec Slovencev, ki se podajo v tiste stene, in 8. in 9. julija so preplezali prvenstveno smer Fango fiesta (ED, M5, 60–85°, 1150 m). Ime smeri je zelo zgovorno,

fango namreč pomeni globok nepredelan sneg. Drugi so medtem po Ferrarijevi smeri (AD+, 70°) 11. julija dosegli vrh Alpamaya, potem pa so se v baznem taboru pod Ranrapalco člani združili. Anja in Denis sta v severni steni Ranrapalce preplezala Slovensko smer oz. Mazohizem z desnim izstopom (M5, 65–85°, 900 m), potem pa je Anja še sama pristopila na Ishinco in poskusila z vzponom po neznanem terenu na Urus, a se je zaradi razmer, neprimernih za solo vzpon, obrnila. Z Matevžem je 21. julija po normalni smeri osvojila še vrh gore Chopicalqui. Zadnji dan bivanja v mestu so se člani odprave udeležili mednarodne športnoplezalne tekme in osvojili drugo in tretje mesto. Domov so se vrnili 25. julija 2022.

Marta Krejan Čokl

Misel ali bolj želja, da bi po novi smeri splezal na Hualcán, se je v meni rodila ob mojem drugem obisku Peruja leta 2016, a takrat so bili v ospredju še drugi cilji. Ko je predlani ekipa SMAR preplezala kar dve novi smeri v severni steni te gore, je bila to zame *binca v rit*. In ideja je postala načrt. Mlada ekipa, ki smo jo sestavljali Anja Petek, Davo Mihev, Matevž Gradišnik, Denis Arnšek in Andrej Jež, se je konec junija odpravila v Peru.

Z Anjo sva za aklimatizacijo preplezala Original route 1985 (VIII-, 750 m), nato pa je prišel čas za Hualcán. Domačin Aritza Monasterio je stari znanec slovenskih alpinistov, tamkajšnje gore in razmere mu niso neznane in zelo rad se naveže na vrh s tujimi alpinisti. Z Anjo sva ga z veseljem sprejela v navezo in odločili smo se, da bomo preplezali deviško vzhodno steno. Že podatkov o dolini je zelo malo – še največ smo jih našli o tamkajšnjem rudniku – kaj šele o gorah, zato je bilo načrtovanje precej zahtevnejše, kot smo vajeni, kader gremo plezat v hribe nad mestom Huaraz. Aritza se je pred tem že potepal v dolini pod Hualcánom, in to nam je zelo pomagalo pri načrtovanju vzpona.

S taksijem smo krenili v dolino Quebrada Huihganga do najvišje možne točke, potem pa nas je čakala hoja po dolgih ravninah pašnikov, kjer srečaš le živino. Tik pred koncem doline smo zavili desno

proti našemu hribu, a kar hitro so se pojavile težave. Grmovje in visoka trava sta nas upočasnila in otežila napredovanje, tudi huda strmina do jezera ni popuščala. Po osmih urah smo le prišli do cilja in postavili tabor, od koder smo lahko ves čas zrl v vzhodno steno Hualcána in začeli iskati linijo za prečenje te divje se-

Andrej in Aritza v skali visoko nad jezerci
Foto Anja Petek

Bivak v snežni luknji
Foto Andrej Jež

Udobje šotora Foto Andrej Jež

Veselje na vrhu
Foto Andrej Jež

rakaste lepoticе. Noč v divji pokrajini je bila čudovita, razen tulcev, ki so ostali od strelav divjih lovcev, ni bilo nobene sledi o ljudeh. Le mi in neskončno nebo, polno zvezd. Ob prijazni uri smo se zbudili v prelepo jasno jutro, saj se nam nikamor ni mudilo; ta dan še ne bomo plezali. Po treh urah dostopa do ostenja smo našli idealno izravnavo za šotor tik pred začetkom naše zamišljene smeri, hkrati pa smo imeli veliko časa za ogledovanje dogajanja v steni. Zvoki, ki so nastajali ob kršenju serakov, so nas pretresli do kosti, kar pa nas ni ustavilo, da ob večernem "nažiranju" z odvečno hrano ne bi naredili dokončnega načrta.

Budilka je zazvonila ob dveh zjutraj, in ker sem spal čisto pri vhodu, me je doletela čast za pripravo zajtrka ter tekočine za na pot. Anja in Aritzta sta imela čas, da sta se v šotoru v miru pripravila. No ja, Aritzta je imel pravo jogo med oblačenjem, kar je Anjo in mene spravljalo v smeh.

Po dobri uri smo se odpravili na pot in zagrizli v prvo strmino v ostenju. Kar velik cmok sem imel v

grlu, saj sem vedel, da bo težko najti pot mimo vseh teh serakov, kar pa je Aritzta kot prvemu v vodstvu zelo dobro uspevalo. Sonce je brez milosti pripekalo in posledično smo gazili precej mehkega snega vse do osrednjega dela, ki je bil najbolj pokončen. V tem delu je vodila Anja in našla lepo prehodno rampo, ki nam je z desne proti levi odpirala vrata vse do zgornjega seraka. Tik pred serakom se je Anji odlomil velik kos skale in drvel proti nama z Aritzom. Pravi čudež je bil, da mi je nekako uspelo skalo odriniti proč, tik pred tem, da bi treščila na Aritzov tilnik, medtem ko se je sklanjal. Razen njegove čelade je na srečo nihče ni skupil. Sledil je še en krušljiv raztežaj do seraka, kjer smo našli dovolj veliko luknjo za bivač. Z Aritzom sva začela kopati izravnavo za boljši spanec. Predlagal je, da bi v luknji postavili šotor, čemur sva se z Anjo v tistem trenutku čudila, a sva kaj hitro obžalovala, da ga nisva poslušala.

Noč je bila izredno mrzla, Aritzta in Anja sta zelo slabo spala brez šotora, srečo sem imel le jaz, ki vedno spim boljše zunaj kot pa v domači postelji. Anja je tokrat vstala prva in nestrpno čakala, da se odpravimo naprej. Vreme se je v tem času precej poslabšalo, sončnih žarkov ni bilo, le megla in nekaj snežink. Anja je začela plezati skozi luknjo seraka, nato pa po dolgi prečki po nepredelanem snegu. Prišli smo na vršni del stene, kjer se je teren nekoliko položil, a še zdaleč ni bilo preprosto, saj je bilo treba riniti naprej v globok nepredelan sneg in se boriti z višino, ki je jemala sapo.

V zgornji tretjini stene sem bil na vrsti za vodstvo naveze in tako se je začela moja igra: pet korakov oz. gibov, nato globoko dihanje in ponovitev. Serakov in razpok tudi tukaj ni bilo nič manj, a smo našli prehode. Kakšnih sto višinskih metrov pod vrhom se je zjasnilo ravno toliko, da smo videli prehod čez rob stene in začeli hiteti, da bi prišli tja do noči, ker nismo želeli ponovno bivakirati v steni pa tudi

snežna odeja ni bila ravno stabilna. Zadnja dva raztežaja sem potegnil kar s "štajercem" in tako prišel na vrh ravno pred mrakom. Od sreče sem se kar zgrudil in priteklo je nekaj solz veselja in olajšanja, saj še nisem imel nameščene čelne svetilke in bi zadnjih nekaj metrov moral plezati v temi. Hitro sem začel urejati sidrišče, da sem lahko varoval Anjo in Aritza. Kmalu sta bila na vrhu, prav tako srečna, da nam je uspelo pravi čas priti iz stene. V temi smo si našli izravnavo, kjer smo postavili šotor. Od utrujenosti nismo mogli veliko jesti, smo pa zato bolje spali. No vsaj do sredine noči, ko sem dobil brco v glavo, ker je Aritza ležal z nogami ob moji glavi in očitno nekaj zanimivega sanjal.

Medtem ko sta Anja in Aritza še spala, sem začel topiti sneg, da pripravim tekočino za dolg sestop. O sestopu sem veliko prebral in slišal od drugih, zato sem vedel, da šale zagotovo ne bo. Izbrali smo pot prvih pristopnikov, koder se zaradi vseh serakov, ki grozeče visijo, ne hodi več veliko. Zjutraj nas je pozdravilo čudovito sonce, a se nismo predolgo mudili. Hitro smo pospravili in začeli vijugati mimo ledeniških razpok, ki jim kar ni bilo konca. Nato nas je čakalo še strašljivo prečenje serakov vse do spodnje izravnave na ledeniku, kjer smo nekaj minut počivali in si na varnem ogledovali prehojeno pot. Seraki so se podirali ravno tam, kjer smo malo prej iskali

prehode. Imeli smo srečo, da smo se odpravili dovolj zgodaj in prišli čez najnevarnejši del ravno pravi čas. Tudi proti koncu svoje poti smo sprejemali prave odločitve, čeprav smo bili zelo lačni in utrujeni in smo si želeli samo še v dolino. Čakala nas je še dolga pot skozi dolino, potem pa adrenalinska vožnja do mesta Huaraz ...

Člani odprave Peru 22
Arhiv Andreja Ježa

Andrej Jež, Anja Petek in Aritza Monasterio (8.-9. 7. 2022) Fango fiesta, 1150 m, ED M5 60°-85° Foto Andrej Jež

